

Svendeprøve

Gourmetslagter-uddannelsen

PØLSEMAGER / FORÆDLER

GÆLDENDE FRA 1. AUGUST 2024

Indhold

3 Svendep prøve – Pølsemaker/Forædler

- 3 Disciplin 1-2. Pakke 1. Opskæring
- 4 Disciplin 1-2. Pakke 2. Opskæring
- 5 Disciplin 1-2. Pakke 3. Opskæring
- 6 Disciplin 1-2. Pakke 4. Opskæring
- 7 Disciplin 3. Pakke 1 – Bindefarsprodukter
- 8 Disciplin 3. Pakke 2 – Bindefarsprodukter
- 9 Disciplin 3. Pakke 3 – Bindefarsprodukter
- 10 Disciplin 3. Pakke 4 – Bindefarsprodukter
- 11 Disciplin 4 – Pålægsprodukter til bedømmelse

12 Bilag

- 12 Bilag 1 – Halv gris grov
- 13 Bilag 2 – Midterstykke til salt
- 14 Bilag 3 – Skinke til salt
- 15 Bilag 4 – Skinke detail
- 16 Bilag 5 – Midterstykke detail

Svendeprøve – Pøsemager/Forædler

Disciplin 1-2. Pakke 1. Opskæring

- Der udleveres en ½ gris og en oksetykkam.

Disciplin 1: Grov opskæring efter opskæringsbeskrivelse (30 min.)

Grov udskæring efter skærebeskrivelse. (Bilag 1)

Bedømmelse skal ske inden start af disciplin 2.

Disciplin 2: Detailudskæring af midterstykke, skinke og oksetykkam (2 timer)

Derefter max. 10 min. til præsentation/refleksion af produkterne og forståelse for kalkulationsopgaven.

Bedømmelse af udskæring sker efter præsentationen.

1. Midterstykke udskæres efter skærebeskrivelse til salt (Bilag 2.) Hele midterstykket kalkuleres derefter. Kalkulationsarket er forhåndstrykt og der kalkuleres ved skærebordet.
2. Skinken detailudskæres efter beskrivelse (bilag 4).
3. Oksetykkam: frivillig detailudskæring.

Skolen stiller fade eller bakker til rådighed.

*** Småkødssorteringer skal ske ud fra produktionsegnethed**

Alle udskæringer ligges salgsklart på bordet. Eleven præsenterer sine opskæringer og udvælger 1. eller 2 produkter med fokus på tilberedningsmuligheder/tilbehør mv. Skuemestrene har mulighed for at stille opklarende spørgsmål til elevens præsentation.

Bedømmelse:

- Mundtlig præsentation
- Akkurate
- Kalkulation-forståelse for opgaven og korrekthed (Disciplin 2 opgave 1)
- Økonomi og salgbarhed
- Helhedsforståelse
- Hygiejne

Disciplin 1-2. Pakke 2. Opskæring

- Der udleveres en ½ gris og en okseklump u/benkød

Disciplin 1: Grov opskæring efter opskæringsbeskrivelse (30 min.)

Grov udskæring efter skærebeskrivelse. (Bilag 1)

Bedømmelse skal ske inden start af disciplin 2.

Disciplin 2: Detailudskæring af skinken, midterstykke og okseklump u/benkød (2 timer)

Derefter max. 10 min. til præsentation af produkterne og forståelse for kalkulationsopgaven.

Bedømmelse af udskæring sker efter præsentationen.

1. Skinken opskæres til salt efter opskæringsbeskrivelse (bilag 3) og der udarbejdes kalkulation på hele skinken. Kalkulationsarket er forhåndstrykt og der kalkuleres ved skærebord.
2. Midterstykket detailudskæres efter skærebeskrivelse (bilag 5).
3. Okseklumpen: Frivillig detailudskæring.

Skolen stiller fade eller bakker til rådighed.

*** Småkødssorteringer skal ske ud fra produktionsegnethed**

Alle udskæringer ligges salgsklart på bordet. Eleven præsenterer sine opskæringer og udvælger 1. eller 2 produkter med fokus på tilberedningsmuligheder/tilbehør mv. Skuemestrene har mulighed for at stille opklarende spørgsmål til elevens præsentation.

Bedømmelse:

- Mundtlig præsentation
- Akkurate
- Kalkulation-forståelse for opgaven og korrekthed (Disciplin 2 opgave 1)
- Økonomi og salgbarhed
- Helhedsforståelse
- Hygiejne

Disciplin 1-2. Pakke 3. Opskæring

- Der udleveres en ½ gris og et okseinderlår u/kappe

Disciplin 1: Grov opskæring efter opskæringsbeskrivelse (30 min.)

Grov udskæring efter skærebeskrivelse. (Bilag 1)

Bedømmelse skal ske inden start af disciplin 2.

Disciplin 2: Detailudskæring af skinke, midterstykke og okseinderlår u/kappe (2 timer)

Derefter max. 10 min. til præsentation/refleksion af produkterne og forståelse for kalkulationsopgaven.

Bedømmelse af udskæring sker efter præsentationen.

1. Midterstykker forberedes til salt efter skærebeskrivelse. (Bilag 2) og der udarbejdes kalkulation på hele midterstykket. Kalkulationsarket er forhåndstrykt og der kalkuleres ved skærebord.
2. Skinken detailopskæres efter opskæringsbeskrivelse. (Bilag 4)
3. Okseinderlår frivillig detailudskæring/produktionsudskæring.

Skolen stiller fade eller bakker til rådighed.

*** Småkødssorteringer skal ske ud fra produktionsegnethed**

Alle udskæringer ligges på bord. Eleven præsenterer sine opskæringer og udvælger 1.-2 produkter med fokus på tilberedningsmuligheder/tilbehør mv. Skuemestrene har mulighed for at stille opklarende spørgsmål til elevens præsentation.

Bedømmelse:

- Mundtlig præsentation
- Akkurate
- Kalkulation-forståelse for opgaven og korrekthed (Disciplin 2 opgave 1)
- Helhedsforståelse
- Hygiejne

Disciplin 1-2. Pakke 4. Opskæring

- Der udleveres en ½ gris og en oksetykstegsfilet u/sål

Disciplin 1: Grov opskæring efter opskæringsbeskrivelse (30 min.)

Grov udskæring efter skærebeskrivelse. (Bilag 1)

Bedømmelse skal ske inden start af disciplin 2.

Disciplin 2: Detailudskæring af skinke til salt, midterstykke og oksetykstegsfilet u/sål (2 timer)

Derefter max. 10 min. til præsentation af produkterne og forståelse for kalkulationsopgaven.

Bedømmelse af udskæring sker efter præsentationen.

1. Skinken forberedes til salt efter skærebeskrivelse. (Bilag 3) og der udarbejdes kalkulation på hele skinken. Kalkulationsarket er forhåndstrykt og der kalkuleres ved skærebord.
2. Midterstykket detailopskæres efter opskæringsbeskrivelse. (Bilag 5)
3. Oksetykstegsfilet uden sål: frivillig detailudskæring.

Skolen stiller fade eller bakker til rådighed.

** Småkødssorteringer skal ske ud fra produktionsegnethed*

Alle udskæringer ligges salgsklart på bordet. Eleven præsenterer sine opskæringer og udvælger 1 eller 2 produkter med fokus på tilberedningsmuligheder/tilbehør mv. Skuemestrene har mulighed for at stille opklarende spørgsmål til elevens præsentation.

Bedømmelse:

- Mundtlig præsentation
- Akkurate
- Kalkulation-forståelse for opgaven og korrekthed (Disciplin 2 opgave 1)
- Økonomi og salgbarhed
- Helhedsforståelse
- Hygiejne

Disciplin 3. Pakke 1 – Bindefarsprodukter

Leverpostej og Grillpølser

2 timer. Refleksion og præsentation 10 min. Samlet tid 2 timer og 10 min.

- Alle råvarer samt krydderier mv. gøres klart indenfor den givne tid. Der må ikke anvendes færdigblandinger. Skolen stiller opskrifter til rådighed. Opskriften skal være tilgængelig for skuemestrene.
- Opvejning, produktion, stopning, afdrejning/afbinding og afskæring indgår i tiden.
- Tørring, røgning, kogning, afbagning og evt. anden efterbehandling indgår IKKE i tiden.
- Eleven varetager selv ALLE processer i produktionen.
- * *Der vil under processen på farsprodukterne, skulle vises forståelse for processerne i opskrifterne. Rå til færdigt produkt. Samtalen foregår under arbejdet, hvor skuemestrene vil kunne stille spørgsmål til forståelsen.*

Der vedlægges en kalkulation for opgave 2. Kalkulationsarket er forhåndstrykt og der kalkuleres ved arbejdsbordet.

Opgave 1: Leverpostej

- Der fremstilles leverpostej (grov- eller finhakket) efter opskrift på 8 kg.
Til bedømmelse præsenteres en ½ produktion i rå, og en ½ - produktion afbagt

Opgave 2: Bindefarsprodukt: Grillpølser (Okse, gris eller kylling)

- Der fremstilles Grillpølser efter opskrift på 8 kg.

Produkter som produceres på stokke, skal afleveres hængende på stokke, øvrige produkter afleveres på bord/skæreplanke. Produkterne må ikke anskæres inden aflevering.

Bedømmelseskriterier:

- Ensartethed
- Hakning og udseende
- Stopning
- Konsistens og smag
- Sortering af kød og brusk
- Kreativitet og selvstændighed
- Økonomi/svind på baggrund af kalkulationsopgaven
- Sværhedsgrad
- Mundtlig forståelse for processerne

Disciplin 3. Pakke 2 – Bindefarsprodukter

Pate og klassisk frankfurter

2 timer. Refleksion og præsentation 10 min. Samlet tid 2 timer og 10 min.

- Alle råvarer samt krydderier mv. gøres klart inden for den givne tid. Der må ikke anvendes færdigblandinger. Skolen stiller opskrifter til rådighed. Opskriften skal være tilgængelig for skuemestrene.
 - Opvejning, produktion, stopning, afdrejning/afbinding og afskæring indgår i tiden.
 - Tørring, røgning, kogning, afbagning og evt. anden efterbehandling indgår IKKE i tiden.
 - Eleven varetager selv ALLE processer i produktionen.
- * Der vil under processen på farsprodukterne, skulle vises forståelse for processerne i opskrifterne. Rå til færdigt produkt. Samtalen foregår under arbejdet, hvor skuemestrene vil kunne stille spørgsmål til forståelsen.*

Der vedlægges en kalkulation for opgave 2. Kalkulationsarket er forhåndstrykt og der kalkuleres ved arbejdsbordet.

Opgave 1: Pate: Okse, gris eller fjerkræ

- Der fremstilles paté, efter opskrift på 4 kg.
Til bedømmelse præsenteres en ½ produktion rå, og en ½ - produktion afbagt
- Herudover af-pyntes 1 paté. Al pynt skal være dækket af sky

Opgave 2: Bindefarsprodukt: Klassisk Frankfurter

- Der fremstilles klassisk Frankfurter, efter opskrift på 8 kg.
- Produkter som produceres på stokke, skal afleveres hængende på stokke, øvrige produkter afleveres på bord/skæreplanke. Produkterne må ikke anskæres inden aflevering.

Produkter som produceres på stokke, skal afleveres hængende på stokke, øvrige produkter afleveres på bord/skæreplanke. Produkterne må ikke anskæres inden aflevering.

Bedømmelseskriterier:

- Ensartethed
- Hakning og udseende
- Stopning
- Konsistens og smag
- Sortering af kød og brusk
- Kreativitet og selvstændighed
- Økonomi/svind på baggrund af kalkulationsopgaven
- Sværhedsgrad
- Mundtlig forståelse for processerne

Disciplin 3. Pakke 3 – Bindefarsprodukter

Leverpølse og koge/pålægspølse

2 timer. Refleksion og præsentation 10 min. Samlet tid 2 timer og 10 min.

- Alle råvarer samt krydderier mv. gøres klart inden for den givne tid. Der må ikke anvendes færdigblandinger. Skolen stiller opskrifter til rådighed. Opskriften skal være tilgængelig for skuemestrene.
 - Opvejning, produktion, stopning, afdrejning/afbinding og afskæring indgår i tiden.
 - Tørring, røgning, kogning, afbagning og evt. anden efterbehandling indgår IKKE i tiden.
 - Eleven varetager selv ALLE processer i produktionen.
- * Der vil under processen på farsprodukterne, skulle vises forståelse for processerne i opskrifterne. Rå til færdigt produkt. Samtalen foregår under arbejdet, hvor skuemestrene vil kunne stille spørgsmål til forståelsen.*

Der vedlægges en kalkulation for opgave 2. Kalkulationsarket er forhåndstrykt og der kalkuleres ved arbejdsbordet.

Opgave 1: Leverpølse

- Der fremstilles Leverpølse (skærefast eller smørbar), efter opskrift på 8 kg.

Opgave 2: Koge/pålægspølse: Okse,gris eller kylling

- Der fremstilles koge/pålægspølse med eller uden indlæg/grov masse, efter opskrift på 8 kg. Stoppes i kunsttarm.

Produkter som produceres på stokke, skal afleveres hængende på stokke, øvrige produkter afleveres på bord/skæreplanke. Produkterne må ikke anskæres inden aflevering.

Bedømmelseskriterier:

- Ensartethed
- Hakning og udseende
- Stopning
- Konsistens og smag
- Sortering af kød og brusk
- Kreativitet og selvstændighed
- Økonomi/svind på baggrund af kalkulationsopgaven
- Sværhedsgrad
- Mundtlig forståelse for processerne

Disciplin 3. Pakke 4 – Bindefarsprodukter

Medister/Røget medister

2 timer 15 min. Refleksion og præsentation.

- Alle råvarer samt krydderier mv. gøres klart inden for den givne tid. Der må ikke anvendes færdigblandinger. Skolen stiller opskrifter til rådighed. Opskriften skal være tilgængelig for skuemestrene.
 - Opvejning, produktion, stopning, afdrejning/afbinding og afskæring indgår i tiden.
 - Tørring, røgning, kogning, afbagning og evt. anden efterbehandling indgår IKKE i tiden.
 - Eleven varetager selv ALLE processer i produktionen.
- * Der vil under processen på farsprodukterne, skulle vises forståelse for processerne i opskrifterne. Rå til færdigt produkt. Samtalen foregår under arbejdet, hvor skuemestrene vil kunne stille spørgsmål til forståelsen.*

Der vedlægges en kalkulation for opgave 2. Kalkulationsarket er forhåndstrykt og der kalkuleres ved arbejdsbordet.

Opgave 1: Medister

- Der fremstilles Medister (Grov- eller finhakket), efter opskrift på 8 kg.
- Til bedømmelse præsenteres medisteren rå i detailbakker og ca. 500 gr. af de 8 kg. koges til bedømmelse af smag og konsistens.

Opgave 2: Bindefarsprodukt: Røget Medister

- Der fremstilles Røget Medister efter opskrift på 8 kg.
Stoppes som ring, i kunsttarm eller Natur-krogtarm cal. 43-45
- Vægten på de røgede medister må højst afvige med 5 %.

Produkter som produceres på stokke, skal afleveres hængende på stokke, øvrige produkter afleveres på bord/skæreplanke. Produkterne må ikke anskæres inden aflevering.

Bedømmelseskriterier:

- Ensartethed
- Hakning og udseende
- Stopning
- Konsistens og smag
- Sortering af kød og brusk
- Kreativitet og selvstændighed
- Økonomi/svind på baggrund af kalkulationsopgaven
- Sværhedsgrad
- Mundtlig forståelse for processerne

Disciplin 4 – Pålægsprodukter til bedømmelse

15 min. Mundtlig og teoretisk refleksion

De færdige produkter skæres igennem og ligges på fad.

Spegepølse, Bacon, Rullepølse, Hamburgerryg og Kogt røget skinke.

Derudover skal lærlingen fremvise 3 egne produkter. Det er muligt for lærlingen at fremvise produkter i proces som udelukkende bedømmes i den mundtlige præsentation, mulig salgbarhed og vurdering på kvalitet og udvikling.

Der skal vedlægges en kalkulation og en varedeklaration på et af de egne selvvalgte produkter.

Der bedømmes på:

- Udseende
- Smag
- Mundtlig præsentation
- Salgbarhed
- Kvalitet og udvikling
- Faglighed
- Håndværk
- Kreativitet
- Teoretisk refleksion
 - Processforståelse
 - Fra rå til færdig produkt
 - Anvendelse af hjælpe- og tilsætningsstoffer
 - Lovgivning på området

Bilag

Bilag 1 – Halv gris grov

Skærebeskrivelse på grov opskæring af ½ gris

- Mørbrad med bimørbrad afpudses
- Bagtå afskæres/saves i stjernen
- Skinke afskæres med 1 led på halerodsbenet. Med et lodret snit og rundskæres
- Spidsryg afsaves
- Forenden afskæres med et vinkelret snit 1 cm bag knysten. Hinden på bovklumpen må ikke beskadiges
- Ben afskæres med så lidt kød som muligt. Afpuds blod og kirtler.
- Nakkekam med ben og svær afskæres/saves fra boven og skal være lige bred i begge ender. Fileten må ikke beskadiges. Afpudset for blod, brusk og kirtel
- Bovlap: Sværen fjernes og der renses for stiksår og blodigt kød, Lægges hel
- Boven renskæres for blod og kirtler. Boven udbenes og af sværes, skal afleveres i helt stykke med skanke kød
- Småkød, max. 15% fedt.
- Fedtafpuds af-sværet – uden kød
- Affaldsben skal være renset for kød. Svær uden fedt. Blodigt kød præsenteres separat

Bilag 2 – Midterstykke til salt

Skærebeskrivelse på midterstykke til salt

Kammen:

- Kammen afskæres så den er lige bred i nakke- og mørbradenden
- Mørbradenden tilskæres forbi filet max. 1 cm
- Kamben og flade ribben fjernes uden snit i kamfilet
- Kamfileten afsværes med ensartet fedttag – dog uden fedt på kappen

Slaget:

- Slaget tilskæres til mager rullepølse, af sværes så den er med hvidt spæk. 28 cm

Brystet:

- Benene trækkes ud med hele hinder
- Bovblad fjernes fra stegesiden
- Fjedreben med spidsben trækkes ud i hinden
- Bugstrimlen afskæres i kødgrænsen
- Sortering af resten.

Bilag 3 – Skinke til salt

Skærebeskrivelse på skinken til salt

- Halerodsben og nøgleben fjernes
- Klumpen skæres ud i hinden med så meget svær som muligt, og med benkød.
Sværen skal fremstå firkantet
- Tykstegen afleveres med hel sål. Halerods senen fjernes
- Der skæres en skinke af inder-/yderlår, lårtunge og ½ muskel – kirtel under muskel fjernes.
Skinken snøres eller sys
- Resten sorteres til tern og småkød

Bilag 4 – Skinke detail

Skærebeskrivelse på skinke detail

- Inderlåret skæres til schnitzler
- Yderlåret skæres i tern og strimler
- Culotte af sværes med ens fedtlag der ridses
- Tyksteg skæres til steaks
- Skanken afskæres hel og ridses i tern
- Frivillig udskæring af resten

Bilag 5 – Midterstykke detail

- Kammen deles i 3 stk.
- Stykket mod nakkeenden rides til flæskesteg, tangenter og evt. bovblad fjernes og kam-ben afskæres således at den blå hinde bibeholdes.
- Midterste stykke af sværes og der skæres ens størrelse koteletter ud uden ben.
- Kamstykket mod skinken tilskæres frivilligt.
- Brystflæskets ribben udtrækkes så der er hele hinder
- Slaget afskæres med 3 ben, og tilskæres til mager rullepølse – afsværes så den er med hvid spæk
- Stegesiden skæres til flæsk i skiver.
- Kogesiden rides til ribbensteg. Bugstrimlen skæres fra.
- Sortering af resten.

Slagterfagets Fællesudvalg
Vesterbrogade 6 D, 4. sal
1780 København V
Tlf. +45 4737 5507
slagterfaget@slagterfaget.dk

slagterfaget.dk